

УХВАЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про припинення провадження у справі за конституційним поданням Вищого арбітражного суду України щодо офіційного тлумачення положення підпункту “ж” пункту 1 статті 5 Декрету Кабінету Міністрів України “Про прибутковий податок з громадян”

м. К и ї в
21 листопада 2000 року
№ 3-уп/2000

Справа № 1-28/2000

Конституційний Суд України у складі суддів Конституційного Суду України:

Скоморохи Віктора Єгоровича — головуєчий,
Євграфова Павла Борисовича,
Корнієнка Миколи Івановича,
Костицького Михайла Васильовича,
Малинникової Людмили Федорівни,
Мартиненка Петра Федоровича,
Мироненка Олександра Миколайовича,
Німченка Василя Івановича,
Розенка Віталія Івановича,
Савенка Миколи Дмитровича,
Селівона Миколи Федосовича — суддя-доповідач,
Тимченка Івана Артемовича,
Тихого Володимира Павловича,
Чубар Людмили Пантеліївни,
Шаповала Володимира Миколайовича,
Яценка Станіслава Сергійовича,

розглянув на пленарному засіданні справу щодо офіційного тлумачення положення підпункту “ж” пункту 1 статті 5 Декрету Кабінету Міністрів України “Про прибутковий податок з громадян” від 26 грудня 1992 року (Відомості Верховної Ради України, 1993, № 10, ст.77).

Приводом для розгляду справи стало конституційне подання Вищого арбітражного суду України щодо офіційного тлумачення положення підпункту “ж” пункту 1 статті 5 Декрету Кабінету Міністрів України “Про прибутковий податок з громадян” стосовно питання, чи є об’єктом оподаткування вартість житла, яке було придбано за рахунок коштів підприємств, установ, організацій, фізичних осіб – суб’єктів підприємницької діяльності і передано громадянину безоплатно за договором дарування.

Заслухавши суддю-доповідача Селівона М.Ф. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в:

1. Голова Вищого арбітражного суду України за дорученням президії Вищого арбітражного суду України звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням дати офіційне тлумачення положення підпункту “ж” пункту 1 статті 5 Декрету Кабінету Міністрів України “Про прибутковий податок з громадян” від 26 грудня 1992 року (далі – Декрет), згідно з яким до сукупного оподаткованого доходу, одержаного громадянами в період, за який здійснюється оподаткування, не включаються суми, одержувані в результаті успадкування і дарування, за винятком сум авторської винагороди, одержуваних неодноразово спадкоємцями (правонаступниками) авторів творів науки, літератури і мистецтва, а також відкриттів, винаходів та промислових зразків. Зокрема, виникає питання, чи є об’єктом оподаткування прибутковим податком з громадян вартість житла, яке було придбано за рахунок коштів підприємств, установ, організацій, фізичних осіб – суб’єктів підприємницької діяльності і передано громадянину безоплатно за договором дарування.

У конституційному поданні практична необхідність офіційного тлумачення підпункту “ж” пункту 1 статті 5 Декрету обґрунтовувалась складнощами у застосуванні зазначеного положення під час розгляду арбітражними судами України справ за позовами підприємств, установ та організацій, які на підставі статті 243 Цивільного кодексу Української РСР передали громадянам житло за договором дарування, про визнання недійсними актів

органів Державної податкової адміністрації України. Як аргумент наводилась позиція державних податкових органів, які вважають, що при даруванні майна виникає об'єкт оподаткування – житло, вартість якого повинна включатися до складу сукупного доходу громадянина і підлягати оподаткуванню. У разі неспроможності громадянина, якому було подаровано житло, сплатити прибутковий податок не утримані, утримані неповністю або несвоєчасно, а також не перераховані до бюджету суми податку стягуються у безспірному порядку податковим органом з відповідних підприємств, установ, організацій.

Підприємства-відповідачі заперечують проти такого застосування податковими органами норм Декрету і стверджують, що правовідносини з питань оподаткування вартості житла, переданого громадянину за договором дарування, мають регулюватися підпунктом “ж” пункту 1 статті 5 Декрету. На їхню думку, житло, отримане громадянином на підставі договору дарування, як і успадковане за законом чи заповітом, не повинно включатися до оподаткованого доходу, оскільки поняттям “суми” в підпункті “ж” пункту 1 статті 5 Декрету охоплюються не лише кошти, а й майно.

2. Під час розгляду справи на пленарному засіданні Конституційний Суд України звернув увагу на необхідність одержання додаткових даних арбітражної практики щодо застосування підпункту “ж” пункту 1 статті 5 Декрету, які підтвердили б практичну необхідність у тлумаченні зазначеної норми, а також затвердження конституційного подання на пленумі Вищого арбітражного суду України, оскільки, як визначено Конституційним Судом України (ухвали від 1 червня 1999 року № 20-у/99 і від 27 січня 2000 року № 13-у/2000), Вищий арбітражний суд України здійснює право на конституційне подання у складі пленуму.

У відповіді Вищого арбітражного суду України на запити судді-доповідача щодо виконання цих вимог Конституційного Суду України зазначено, що порушене у конституційному поданні питання втратило актуальність. Витребувані матеріали судової практики не надано.

На підставі викладеного та керуючись статтею 150 Конституції України, статтями 45, 51 Закону України “Про Конституційний Суд України” та § 51 Регламенту Конституційного Суду України, Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Припинити конституційне провадження у справі за конституційним поданням Вишого арбітражного суду України щодо офіційного тлумачення положення підпункту “ж” пункту 1 статті 5 Декрету Кабінету Міністрів України “Про прибутковий податок з громадян”.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною і не може бути оскарженою.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ